

Tots els encontres dels presidents

Una reunió oficiosa, convocada a la capital de la Plana, ha assegut, en una mateixa taula, els màxims mandataris del País Valencià i de Catalunya. És la tercera ocasió en què Joan Lerma i Jordi Pujol s'entrevisten i es continuen així unes relacions que, des de les dues Generalitats, es qualifiquen de cordials.

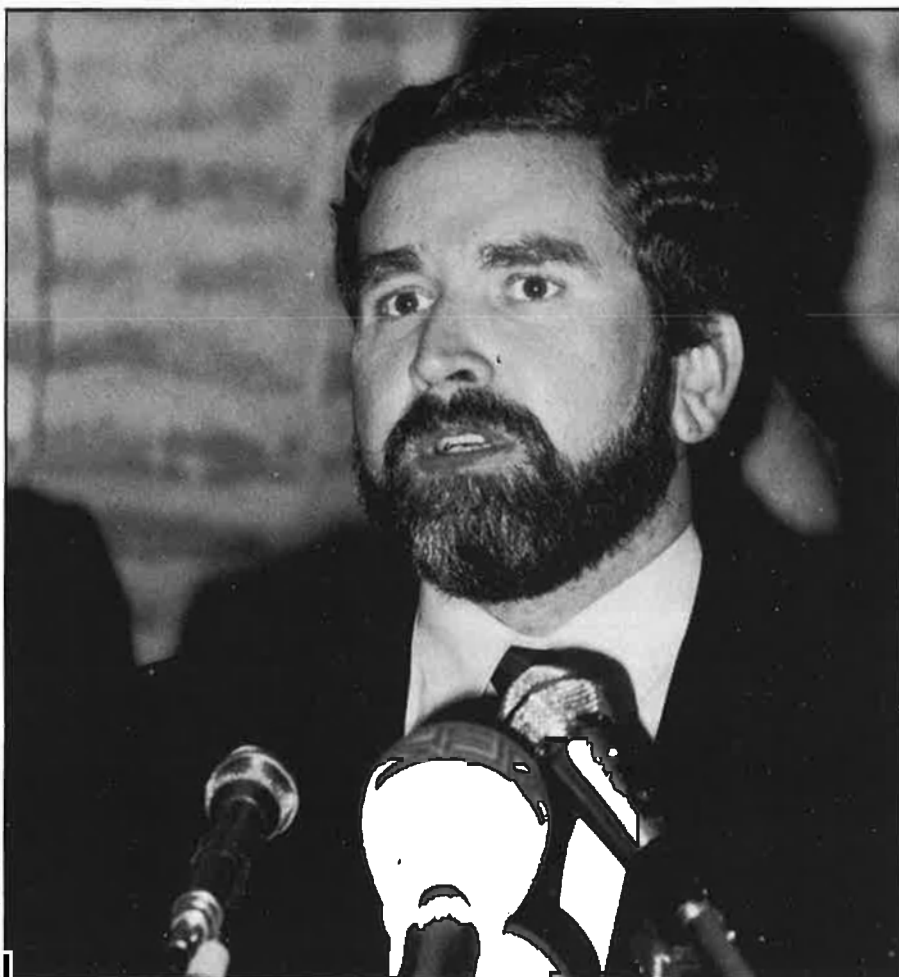
Remei Blasco

Quan aquest número d'EL TEMPS estiga a la vendà, els màxims mandataris de Catalunya i del País Valencià, Jordi Pujol i Joan Lerma, respectivament, s'hauran entrevistat, oficiosament, a Castelló de la Plana. I és aquest caràcter privat el que ha condicionat que, a priori, no es conega què tenen en cartera tots dos presidents. En defecte d'aquesta informació, no és difícil elaborar una hipotètica agenda que, ben segur, versarà sobre la futura relació entre la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) i la Radio Televisió Valenciana (RTVV); la normalització lingüística; la política ambiental que, en el cas de la central tèrmica d'Andorra, afecta, igualment els territoris d'Aragó, País Valencià i Catalunya; la infraestructura de comunicacions, amb la referència inevitable al Tren de Gran Velocitat (TGV), etc.

EL TEMPS, aprofitant l'entrevista que, a instàncies del diari *Mediterráneo* i en la commemoració del cinquantenari d'aquest rotatiu, reunirà Joan Lerma i Jordi Pujol a la capital de la Plana, ha volgut fer balanç de les relacions hagudes fins ara entre la Generalitat valenciana i la Generalitat catalana, unes relacions que es remunten a l'any 1978, quan Josep Tarradellas i Josep Lluís Albinyana, coincidiren a Múrcia durant la presa de possessió del president d'aquella comunitat. Tarradellas i Albinyana repetiren entrevista, un any després, a la ciutat de Morella i convocats pel Patronat del Sexenni.

Josep Lluís Albinyana, primer president del consell valencià, que cataloga Tarradellas com «el polític de més altura que ha conegut mai», destaca d'aquells encontres «el coneixement fidel que el president català tenia de la realitat valenciana i el seu interès per la unitat idiomàtica».

Després de 1979, no serà fins que Joan Lerma siga investit, per primera vegada, president de la Generalitat va-

RAFAEL SÁNCHEZ DE MERÁS

La col·laboració en matèria lingüística és, encara, insuficient.

lenciana, que es produirà la primera trobada entre els mandataris català i valencià. Això va ser quan Jordi Pujol assistí a la presa de possessió de Lerma el 28 de juny de 1983.

Col·laboració cultural

L'última reunió celebrada entre consellers de la Generalitat del País Valencià i la de Catalunya la van tenir els responsables de les àrees de Cultura el 21 d'abril, a Palma de Mallorca, on també participà la consellera de Cultura del govern balear. Ma. Antònia Munar, Cebrià Císcar i Joan Guitart estudia-

ren la reorganització del Patronat Ramon Llull i la publicació de la seua obra, i decidiren, també, la creació d'una comissió que s'encarregarà d'elaborar un programa d'intercanvis culturals entre Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears. Aquesta comissió estarà integrada per Carme Alborch, directora general d'Instituts Culturals del govern valencià; Joaquim Triadú, subdirector de Relacions Institucionals del departament de Cultura de la Generalitat catalana i Guillem Solé, director general de Cultura del govern balear.

Abans d'aquest encontre, però, les relacions culturals ja s'havien erigit com les més intenses entre institucions catalanes i valencianes. Va ser, precisament, al voltant d'un dels esdeveniments culturals més peculiars del País Valencià, el Misteri d'Elx, que va tenir lloc la primera visita del president de la Generalitat valenciana, Joan Lerma, a Barcelona. L'11 de febrer de 1987, Lerma, acompanyat d'un bon grapat de polítics valencians, inaugurava l'exposició «Món i Misteri de la Festa d'Elx», al saló del Tinell de la ciu-

te de construcció del Consell Metropolità de l'Horta (CMH).

Una altra exposició, «Modos de ver», organitzada conjuntament pels departaments de Cultura de Catalunya i del País Valencià havia de convocar Jordi Pujol i Joan Lerma en la seua inauguració, però, finalment, va ser la directora general d'Instituts Culturals, Carme Alborch, qui representà el govern valencià. «Modos de ver» es va inaugurar el 28 de setembre de l'any passat i aplegà l'obra de 5 escultors i 4 pintors, tots ells valencians.

Jordi Pujol va assistir a la primera investidura del president Lerma.

tat comtal. La mostra sobre el Misteri d'Elx va ser, sens dubte, el millor exponent d'una col·laboració a tres bandes. Els governs català i valencià i l'Ajuntament de Barcelona en van ser els artífexs.

Lerma, però, en aquella ocasió anà més enllà de la visita estrictament cultural i pronuncià una conferència, a instàncies de l'Associació Catalunya i Futur, sobre «Autonomies i política territorial», i aquella mateixa setmana, l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall li tornava la visita assistint a l'ac-

Pel que fa a commemoració del 750 Aniversari de la conquesta de València pel rei Jaume I, el conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joan Guitart, va oferir col·laboració al seu homònim valencià, Cebrià Ciscar, després que «el Parlament de Catalunya donara suport al govern de la Generalitat en la voluntat de manifestar al govern de la Generalitat valenciana la plena disponibilitat per a col·laborar i prendre part, si s'escau, en els actes de celebració del 750 aniversari, tant al País Valencià com en els que es puguem organitzar al Principat de Ca-

talunya». Fruit d'aquest oferiment és el catàleg que, sota el nom de *Noviluni*, ha editat la Diputació de Lleida amb el patrocini del Mil·lenari i del 750 aniversari. *Noviluni* recull textos d'escriptors àrabs, en edició àrab i catalana, amb gravats de joves pintors catalans.

No obstant aquestes mostres de col·laboració, que superen per molt els contactes haguts entre altres departaments dels governs valencià i català, la Generalitat de Catalunya voldria, i així s'interpreta en algunes proposicions no de llei del Parlament, que l'entesa, sobretot en matèria lingüística, fóra més contundent. En aquest sentit, el Parlament català ha aprovat algunes proposicions que, de moment, no han obtingut resposta per part de València.

Són, per exemple, proposicions no de llei sobre els intercanvis escolars entre els territoris de la comunitat lingüística catalana, o sobre la signatura d'un tractat d'unió, en matèria lingüística, entre les diverses administracions del territori dels Països Catalans.

CCRTV-RTVV

Després que el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, declarara que si el govern valencià sol·licita que la TV3 no es veja al País Valencià se'n suspendrien les emissions, no és aventurat preveure que, durant l'encontre Lerma-Pujol a Castelló hi haja alguna posició definitiva al respecte. De la decisió que s'adopte finalment, bé a Castelló o bé posteriorment, dependrà la futura cooperació entre la TVV i la TV3 que, a més, s'haurà d'emmarcar en la Federació de Radiotelevisions Autònòmiques, creada fa un mes.

A l'espera que aquest *impasse* acabe, la col·laboració TV3-TVV podria consistir en la compra conjunta de programes, la coproducció o el doblatge, però cal no oblidar que tot allò que demostre la unitat lingüística desperta les ires de la dreta valenciana i, en conseqüència, el PSOE, que governa les institucions valencianes en minoria, haurà d'anar amb peus de plom per a no ferir sensibilitats suposadament valencianistes.

De moment, tant els responsables de la ràdio com de la televisió autonòmica valenciana, i d'altres professionals de totes dues societats, han visitat TV3 i Catalunya Ràdio per a conèixer aquelles experiències. I si, en el cas de la televisió no està massa clara quina col·laboració caldrà establir, en el de la ràdio les coses semblen estar més clares. La directora del Canal Nou, la ràdio auto-

nòmica valenciana, Rosa Solbes, assegura que «es podria cooperar en la compra d'espais estrangers, tant musicals com dramàtics; en la coproducció de programes; l'assistència tècnica en esdeveniments esportius o la possibilitat de compartir corresponsals a l'estranger i enviats especials».

En la futura relació entre les emissores de la Generalitat de Catalunya i Canal Nou ja és quasi segur que Catalunya Música entrà concerts de música clàssica gravats al Palau de la Música de la ciutat de València per l'emissora de la Generalitat valenciana.

Més tècnics que polítics

Exceptuant les conselleries de Cultura, les relacions entre els restants departaments de totes dues Generalitats han estat més tècniques que polítiques. És, per exemple, el cas dels serveis de publicacions de presidència, on participen totes les autonomies i que es reu-

neix, de manera oficiosa, una vegada a l'any. Una cosa semblant passa amb la Conselleria d'agricultura, on a més d'una entrevista, el desembre de 1986, dels consellers Joan Miró i Ardèvol i Lluís Font de Mora, la cooperació es mou a nivell tècnic, bé en fires especialitzades, bé en investigació agrària. Cal destacar, a més, l'acció tripartita dels governs valencià, català i aragonès, coordinada amb Madrid, sobre la central tèrmica d'Andorra, l'impacte ambiental de la qual és palès a les tres comunitats.

Pel que fa als departaments de treball, es podrien mantenir contactes, aviat, sobre formació ocupacional, negociació de convenis, conflictitat laboral i seguretat i higiene. Així mateix, el departament de Justícia de Catalunya ha tractat amb la Conselleria de Treball i Seguretat Social de la Generalitat valenciana, temes com la justícia juvenil, l'assessorament en la nor-

malització lingüística de registres i, també, sobre jutjats de guàrdia.

De les conselleries d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, cal destacar els equips de treball constituïts en matèria de transports en el projecte conjunt de creació de la Companyia Aèria Regional Mediterrània; l'intercanvi d'experiències, informació i assessorament mutu sobre ferrocarrils de la Generalitat i els grups de treball sobre infraestructura ferroviària i viària.

A més de la col·laboració via conselleries, cal tenir en compte que la designació de la ciutat de València com a subseu olímpica implica la cooperació del COOB, l'Ajuntament de València, la direcció general d'Esports de la Generalitat valenciana i el València Club, que integraran, formalment, el comitè de la subseu quan aquest mes se celebri l'acte de lliurament de la bandera olímpica a la ciutat de València. □

PRESÓ PER AL CONSELLER D'ENCAMP, PERE MARSENYAC

El complot dels xecs

Un conseller d'Encamp, Pere Marsenyac, ha estat condemnat per la justícia andorrana per un delictes d'estafa i falsificació de documents. Acaba així una història llarga i complicada

Jordi Garriga

El moviment de diners negres a Andorra de vegades arrossega una càrrega delictiva més enllà de la simple evasió fiscal, que no hi és penada. El passat dia 8 de maig el Tribunal de Corts del Principat condemnava per un delictes d'estafa i falsificació de documents en haver-se fet efectiu el cobrament de vuit xecs bancaris cobrables a l'estranger per valor de 65 milions de pessetes, robats a la Caixa de Pensions. Aquesta vegada, la decisió judicial queia sobre Jaume Ausió, ex-director d'una delegació de La Caixa, i afectava la classe política andorrana, en la persona de Pere Marsenyac, conseller general d'Encamp, condemnat a 10 mesos de presó ferma, el primer membre del Parlament andorrà que en tota la seva història havia de ser engarjolat.

Abans de la detenció dels dos homes, el 18 de novembre de 1988, aquests portaven ja un bon temps de relació amistosa. Ausió, ex-director de la Caixa en la seva delegació a Mercabarna, sortia d'una turmentosa relació amb l'entitat bancària —que l'havia acomiadat sense indemnització—, que va fer saber a Marsenyac, que té interessos en el sector immobiliari, dels

seus desitjos d'invertir un capital a Andorra. És en aquest punt que la sentència del tribunal decideix que els 65 milions de pessetes en francs que rebrà el conseller en 8 xecs pagables a l'estranger a canvi de la venda d'una casa a la carretera de Vila és en realitat un colp a mitges en què els xecs són l'objecte d'un robatori a la Caixa de Pensions.

Al judici, els dos homes, acarats, van negar d'una banda l'existència d'una casa, Ausió, i de l'altra, Marsenyac, la coneixença de l'origen tan tèrbol dels diners que van ser cobrats a través del compte estranger que té al Crèdit Lyonnais la Caixa. El parlamentari d'Encamp, durant el judici, va dir que basava la confiança en Ausió i els milions en el fet que aquest es presentava com a apoderat d'altres inversors.

La defensa de Marsenyac, contra el parer del fiscal, que veia una jugada a dues bandes, va justificar els 30 milions que van tornar a mans d'Ausió com un retard en el pagament de la casa, ja que en aquesta versió l'ex-director de La Caixa al·legava que el seu pare travessava dificultats econòmiques. ¿Un parany? ¿Ingenuïtat? ¿Un colp frustrat? A banda dels dubtes i discussions que pugui suscitar el veredict final del tribunal, almenys s'ha qüestionat el trà-

Tràfic de diners a Andorra, ús i costum assumit.

fic cec de diners negres cap a Andorra, ús i costum assumit per la societat en tots els seus estatges, fins i tot en el dels polítics. □